

»SLOVENE« velja
po pošti na vse strani Ju-
goslavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej K 240.—
za pol leta " " " 120.—
za štiri leta " " " 80.—
za en mesec " " " 20.—
Za izposojnino celoletno K 480.—
Sobotna izdaja: ■■
za celo leto " " " K 40.—
za izposojnino " " " " ■■

SLOVENE

Inzerati:
Enostopna petstvarica (50 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prostor)
za enkrat . . . po K 8.—
poslana itd. . . po K 9.—
Pri večjem naročilu popust.
Najmanjši oglas 50/50 mm K 15.
Izbija vsak dan izvenredni
ponedeljki in dneva po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.
Mesečna priloga: Vestnik SKS

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Kopirati se ne vračajo; nebrankirana plaša se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglaš.
avstr. in češke 24.797, ogr. 26.511, bosn.-herz. 7563.

Dr. Basaj:

Jugoslovanski zadružni kongres.

V Ljubljani, prestolici Slovenije, se vrši danes zadružni kongres. Prvo leto po našem narodnem zedinjenju l. 1919. so se zbrali zastopniki jugoslovanskega zadružništva v Belgradu, da dokumentirajo na prvem jugoslovanskem zadružnem kongresu naše narodno in naše gospodarsko zedinjenje. V l. 1920 je bil že drugi kongres jugoslovanskega zadružništva, to pot v Zagrebu. Letos pa se vrši III. zadružni kongres v Ljubljani, v prestolici najmanjše izmed treh sestra, ki pa se more pohvaliti, da ima najlepše in relativno najbolj razvito zadružništvo.

Mili gostje, dragi zadrugarji, kličemo Vam iskreni zadružni pozdrav! Vam, ki ste prišli iz Belgrada in Zagreba, iz Sarajeva in Splita, iz Osijeka in iz Subotice! Posebno pa Vam, dragi slovenski bratje, ki ste prihiteli iz republike čehoslovaške, iz Prage in iz Bratislave, da nam kot delegati nacionalne organizacije »Centrokoperativna« prinesete zadružne pozdrave od delavskih, vztrajnih zadrugarjev na Češkem in Slovaškem! Dobrodošli!

Z veseljem se ob tretjem kongresu oziramo nazaj na zgodovino našega gospodarskega zedinjenja. S ponosom lahko trdimo, da je bilo zadružništvo prvo, ki je v očigled težkim nalogam, posebno v očigled žalostni dedščini vojne uvidelo nujnost in potrebo gospodarskega zedinjenja ter si ustvarilo močno, vse jugoslovansko zadružništvo obsegajočo generalno zvezo: Glavni zadružni savez v Belgradu. Dvanajst zadružnih zvez je neglede na plemenske in gospodarske, kulturne in pravne razlike stvorilo enotno nacionalno organizacijo, ki je močna dovolj, da zastopa skupne interese zadružništva v državi, daje smernice v vprašanjih, tikajočih se celokupnega jugoslovanskega zadružništva in zastopa naše zadružništvo izven države.

Očita se nam, da smo zaostali. Priznava se pa na drugi strani, da imajo Angleži in Nemci največ smisla za gospodarski napredek in dobro organizacijo gospodarstva, o čemer priča njihovo visoko razvito zadružništvo. — V zadružnih zvezah Glavnega zadružnega saveza je večletnih nad 3900 zadrug. Ako imajo Nemci pri 70 milijonih prebivalstva 40.000 zadrug, potem mi s svojimi ca 4000 zadrugami relativno pač nismo tako daleč od Nemcev, posebno ako vpoštevamo veliko število konsumnih društev v industrijskih centrih Nemčije, o kakršnih pri nas ni govora. In vendar smo mi v začetku razvoja, smo šele 3 leta zedinjeni! Toda pri nas še živi zadružna misel; ohranila nam jo je rodbinska zadruga kakor se je pri Rusih v »miru« in »trabakartelji« ohranila pristna in nepokvarjena slovanska zadružna zavest.

Zadrugarji, zbrali smo se na kongres, ker čutimo potrebo vzajemne pobude in medsebojne izmenjave izkušenj. Čutimo to potrebo tembolj, čim težji je naš položaj in čim težje so naloge, ki nam jih nalagajo razmere in naš čas. Dobro se zavedamo, da ne gremo rožnati bodočnosti naproti. Bolezen narodnega gospodarstva se je sedaj pojavljala v obliki lažjih kriz. Ali nas ne čakajo v bodočnosti težke krize? Naš gospodarski položaj je točno označila nestalnost in kolebanje valute, katere rastoči in padajoči barometer je bila borza. Ali nam ne grozi v bližnji ali daljši bodočnosti nekaj hujšega? Dokler se bo preko vseh problemov državnega gospodarstva šlo z enostavno rešitvijo: inflacija, dokler bodo za rešitev važnih in dalekosežnih gospodarskih vprašanj merodajni najbližji, trenutni, ozko strankarski interesi, dokler se bodo vsa vprašanja presojala in reševala s političnega vidika, dotlej pač nimamo pričakovati stalnosti in doslednosti v finančnih, gospodarskih, socialnih in drugih vprašanjih, dotlej gremo še vedno v negativni smeri bolezni, hiranja, propadanja. Zadrugarji, niti tu naša dolžnost, da zastavimo ves svoj vpliv in zahtevamo, da se nastopi pot konsolida-

cije našega gospodarstva mesto konstantnega propadanja, pot zdravljenja mesto zastrupljanja. Tu morajo v stran vsi drugi oziri in postaviti moramo enotno zadružno fronto v zaščito življenjskih gospodarskih interesov!

Pred vsem je naša naloga, da podpremo gospodarsko najslabše: kmeta, obrtnika in delavca ter jim pomoremo do napredka. Znamo, da je ta napredek mogoč le potem zadružništva. Mali ljudje morejo zboljšati svoje gospodarstvo in provesti racionalno ureditev svojega obrta ali kmetije kakor to uči kapitalizem, le potem kreditnih, kmetijskih in obrtnih zadrug. Le združeni v zadrugo zmorejo to, kar zmore že posamezni kapitalist, in le potem zadrug morejo postati prednosti kapitalizma glede produkcije kot so veliki obrat, uporaba strojev, delitev dela, izključitev posredništva, zmanjšanje režije itd. Tu se moramo postaviti v boj proti kapitalizmu ter pomagati slabim in izkoriščanim s tem, da jih organiziramo na temelju samouprave in samopomoči v zadrug. Naša dolžnost je le vodstvo in vzgoja, delati in pomagati si bodo potem že sami. Tako bo potem zadrug šel napredek in najracionalnejša organizacija proizvodstva malih ljudi.

Med zadrugarji je pravi demokrati- zem. Le pogledimo, vsaka zadruga ima svojo ustavo — svoj statut, ki določuje dolžnosti članov napram zadrugi, zadržnim organom in drugim članom, ki pa sorazmerno dolžnostim daje tudi pravice. Vsak član dobro ve, da ne vlada v zadrugi niti sila niti kapital niti klika, ampak razumna, zdrava večina v okviru in po normah sporazumno sprejetega statuta.

Zato je baš zadružništvo sposobno, vzgajati državljane k pravemu zdravemu demokratizmu brez demagogije in brez oznanjevanja razrednega in strankarskega boja in sovraštva. Politično-vzgojni pomen zadružništva v smeri demokratizma se žalibog ni tako ocenil kot treba in se dosedaj sploh ni ali pa nezadostno poudarjal.

Demokratično načelo v zadružništvu, ki se je uveljavilo v zadružni praksi, ki ga pa še ni zadosti določno izrazil zakon, mora biti postavljeno za osnovo novemu enotnemu zadružnemu zakonu s tem, da se kot bistveni znak zadrug zahteva skupno delovanje članov v svrhu pridobivanja in enakopravnost vseh članov v vseh zadružnih zadevah brez ozira na število deležev. V teh dveh točkah se ravno zadruga bistveno loči od trgovske družbe in v teh moramo biti rigorozni, ako nečemo, da se zabriše vsaka razlika med zadrugo in trg. družbo, tako da ne bomo vedeli, kje začena ena in neha druga.

S tem pa, da položimo v osnovo zadrugi demokratično načelo, s tem jih zainteresiramo za gospodarske cilje zadrug in jih otmemo od gospodarske brezbriznosti. S tem jih izirgamo iz vrst malkontentov, v katerih se zbirajo gospodarsko brezbrizni elementi, ki jih veže samo sovraštvo proti krivičnemu gospodarskemu redu: kapitalizmu in njegovemu so-krivcu: državi. Zadružništvo je tisto zdravilo, s katerim moramo zdraviti malkontentstvo in protidržavnost ter stopnjema uvajati socialnopravični red — zadružni gospodarski red.

Poleg gospodarskih in socialnih pa imamo pred sabo tudi važne kulturne naloge, ki so zlasti vsled težkih posledic vojne stopile v ospredje. Že iz dejstva, da je kulturno delo mogoče in smiselno le pri izvestni stopinji blagostanja, kaže na važnost zadružništva kot pripravo terena za kulturno delo. Dokler živi ljudstvo v bedi in pomanjkanju, dokler vlada pri njem celo v gospodarskih stvarih brezbriznost, dotlej je kulturno delo zaman in vsak trud propade kakor kaplja v pesku. Zadružništvo torej pred vsem ustvarja temelj za kulturno delo: primerno ljudsko blagostanje. Kulturno delo pa vrši zadružništvo tudi s tem, da uvaja v selo takozvane »kulturne potrebe«, da dviga ljudstvo iz primitivnih razmer, ga seznanja z novimi potrebami in mu tako daje višji »standart of life«, ga navaja k vztrajnemu in smotrenemu gospodarskemu udelež-

vanju ter vzgaja k varčnosti in zmernosti. Tudi h knjigi in časopisu bomo najprej in najlažje privabili seljaka, ako ga bomo vabili z gospodarskimi interesi, ki so mu najbližji in jim bo zato najbolj dostopen. Preko teh edino pelje pot kulturnega dela na selu.

Zadrugarji, velike in težke so naloge,

majhne v primeri s temi še naše vrste. Vemo dobro, kakšna sila je v složnem, skupnem delu. Zato smo prišli od blizu in daleč, da se posvetujemo o skupnem delu, izdelamo načrte, si med seboj damo pogum in se združimo za skupen nastop in enotno fronto celokupnega zadružništva po geslu: »Vztrajno delo in pogum!«

Protićev uspeh v Kruševcu.

Belgrad, 29. septembra. (Izv.) Protićeva akcija v Kruševcu je zelo dobro uspe- la. Ogromna množica ljudstva vseh slojev ga je ob njegovem prihodu navdušeno pozdravila. Le peščica demokratskih dijakov je poskušala proti njemu demonstrirati. Poročila demokratskega časopisa o Protićevem sprejemu v Kruševcu so neresni- na in se v tukajšnji javnosti govori, da je dal tozadevne napačne informacije mini- ster Pribičević potom presbira.

Belgrad, 29. sept. (Izv.) Današnji de- mokratski listi poročajo, da je Stojan Protić doživel v svojem volivnem okraju Kruševcu velik uspeh. Vaš dopisnik se je o

tem informiral v radikalnih krogih ter zvedel, da je bil Protić v Kruševcu jako lepo sprejet. Na kolodvoru v Kruševcu ga je pričakovala velika množica ljudi. Protić je imel po konferenci v Kruševcu z dr. Iva- ničem več sestankov in posvetovanj s svo- jimi volivci v okolici Kruševca. Na konfe- rencah se je odobrilo dosedanje delo in postopanje Stojana Protića ter se je zahte- valo od njega, naj se zopet udeleži parla- mentarnega delovanja radi izpremenjenih političnih razmer. Protić je izjavil, da hoče iti v narodno skupščino, ker se v njej re- šujejo najvažnejši politični posli.

Protić pride v parlament.

Belgrad, 29. sept. (Izv.) Na prvi seji parlamenta bo imel po otvoritvi Stojan Protić govor, v katerem bo označil svoje politično postopanje ter naglasil stališče Hrvatov in Slovencev z ozirom na sedanjo

ustavo. Za tem bo položil prisego na usta- vo. V političnih krogih z zanimanjem pričakujejo, kako stališče bo zavzela z ozi- rom na to Protićevo akcijo Radićeva stranka.

Pred odstopom finančnega ministra.

Belgrad, 29. sept. (Izv.) Ministrski svet je sprejel predlog finančnega ministra, da se državni proračun zmanjša v toliko, da se izdatki zenačijo z dohodki, ker se misli, da se bodo na ta način najbolj mogle izboljšati naše valutne razmere. »Tribuna« se danes roga v uvodniku finančnemu mini-

stru ter njegovim izjavam, kako bo uspelo, da se dinar izenači s frankom.

Belgrad, 29. septembra. (Izv.) Vsi ko- raki, ki jih je finančni minister podvzel za zboljšanje naše valute, so ostali brez kori- sti, ker pada naš denar stalno. Finančni minister stoji pred padečem.

Stojan M. Protić zopet pod kontrolo.

Belgrad, 29. sept. (Izv.) Notranji mini- ster Svetozar Pribičević je pustil na vsem potovanju po Vojvodini in Srbiji do Kru- ševca nadzirati Stojana Protića.

»Hrvatski blok« zmagovit.

Vinkovci, 29. septembra. (Izv.) Vče- raj so se v Vinkovcih vršile dopolnilne ob- činske volitve. Demokrati so dobili 133 glasov, radikaleci 192, zionisti 146, Ljudska stranka, ki je nastopila skupno s Hrvat- sko zajednico, pa je dobila 881 glasov. Vo- lilo se je pet odbornikov ter niso demo- kratki dobili niti enega, radikaleci so dobili 1 mandat, zionisti 1. Ljudska stranka pa 3 mandate.

Brezuspešna pogajanja.

Belgrad, 29. septembra. (Izv.) Pogaja- nja med demokrati in radikaleci stoje še vedno na mrtvi točki, ker so na eni in dru- gi strani prepričani, da bi takoj početkom pogajanj došlo do razdora v sedanji koali- ciji. Radi tega pričakujejo izpremembe v finančnem in notranjem ministristvu. Demo- kratki so silno razburjeni radi zavlačevanja pogajanj, ker vedo, da bo Protićeva akcija čimdalje bolj ojačila pozicijo radikalne stranke.

Albanija.

Belgrad, 29. sept. Presbira poroča iz Londona: Dopisnik »Manchester Guardi- ana« piše, da je pri dolčevanju albanskih mej prišlo do ljutih borb. Lord Cecil si bo vsekakor prizadeval, da se bo to vpraša- nje rešilo še pred koncem zasedanja zve- ze narodov. Albanska delegacija je izdala komunike, kateremu jugoslovanski dele- gati odrekajo resničnost in v katerem al- banska delegacija predstavlja majhen obmejni incident kot homersko bitko. Al- banci nameravajo Jugoslovane vreči daleč za demarkacijsko črto in škodovati njho- vemu dobremu glasu na zapadu.

Belgrad, 29. sept. (Presbira.) Ker je tiranska vlada odredila mobilizacijo in koncentrirala čete ob vsej meji in demarka-

cijski črti in ker je kršila demarkacijsko črto z napadom na naše čete pri Kiješu in Aratu, je naša vlada prisiljena ojačiti ob- mejne posadke napram Albaniji, da bi bile pripravljene proti vsaki eventualnosti in iznenadenju.

Belgrad, 29. sept. Presbira poroča iz Debra: V borbi pri Kardu in Reči so imeli Albanci tudi topove večjega kalibra in do- nošaja. Dognano je, da so streljali s topo- vi strokovnjaško popolnoma izvežbani ljudje. Misli se, da so bili tuji častniki.

Skoplje, 29. sept. Dne 26. t. m. se na meji ni zgodilo nič posebnega. Po poročilu seljakov iz sela Reči so imeli Albanci v borbah od 20. do 24. t. m. 130 mrtvih. Ne- prijatelj drži iste postojanke kakor 26. septembra.

Rim, 29. sept. Po ravno sklenjenem sporazumu med Anglijo in Italijo doseže Albanija, kar je želela. Za albansko neod- visnost in integriteto jamčita Anglija, ka- kor tudi Francija; razen tega dobi Alba- nija Korico in Argirokastro, kar so zahte- vali zase Grki. Tako je tudi Italiji zago- tovljena strateška varnost v kriskem prekopu. Zaščita Albanije zoper more- bitne napade z grške ali jugoslovanske strani pripade zvezi narodov, kot katere zastopnik bo fungiral nemara Italija.

Briandova čestitka dr. Benešu.

Pariz, 29. septembra. Francoski mini- strski predsednik Briand je poslal nove- mu ministrskemu predsedniku čehoslo- vajske republike dr. Benešu brzojavko, v kateri izraža svoje veselje, da se je do- seglo popolno narodno zedinjenje izraženo v sestavi koncentracijske vlade. Briand je prepričan, da bosta Čehoslovaška in pa Francija odslej bolj kot kdaj vzajemno de- lovali.

Razkralj Ludovik potuje — na Mažarsko.

Dunaj, 29. septembra. (Izv.) Bivši ba- varski kralj Ludovik je včeraj na svojem potovanju iz Monakovega na Mažarsko do- šel sem. Prenočil je v svoji zasebni palači. Danes zjutraj se je odpeljal na svoj lovski grad v bližini mesta Steinhilfing, kjer se že nahaja njegova družina.

Za krščansko ljudsko internacionalo.

(Izvirno poročilo).

Monakovo, 28. sept.

Vodja italijanske ljudske stranke don Sturzo se je vrnil s svojega potovanja po Nemčiji, kjer je konferiral z voditelji centra o pripravljalnem delu za svetovno krščansko zvezo narodov. O tem informativnem potovanju se poroča, da je osebnost don Sturza napravila v Nemčiji izreden vtis in da se smatra, da je danes centralna oseba vsega katoliškega gibanja don Sturzo. To da so v Nemčiji posebno čutili, ker centru vsled nagle smrti njegovih najboljših voditeljev manjka velikih mož. Don Sturzo je v Nemčiji v nekaterih govorih zelo jasno označil svoj cilj. Prava katoliška internacionala, to je cerkev, je rekel; nam pa gre le za to, da združimo na enem delovnem programu vse krščanske stranke na javnem in socialnem polju; predvsem pa je naloga bodočnosti krščanskih politikov, da postavijo čisto jasna pravila mednarodnega prava v smislu krščanske morale. Rekel je, da je tak optimist, da vidi pred seboj kot končni cilj konfederacijo krščanskih narodov Evrope. Don Sturzo se je vrnil iz Nemčije poln novih načrtov, nemški katoliški listi pa posvečajo njegovemu potovanju veliko člankov.

Zakonodajni odbor.

Belgrad, 29. septembra. Prvi podpredsednik zakonodajnega odbora dr. Popović je danes otvoril sejo ob 10.30. Prečitali so se zakonski predlogi o centralni upravi, državnem svetu in upravnih sodiščih. Radikalec Ljuba Jovanović je predlagal, da se izbere ožji odbor, ki naj prouči te predloge in potem poroča plenumu. Ta predlog se je sprejel, potem pa je odbor prešel na vprašanje o načinu, pri kom naj se zakonski predlogi vlagajo. O tem vprašanju se je razvila obširna razprava, ali je pravilno, da vlada predlaga zakonske predloge preko narodne skupščine odboru, ali da jih da najprej plenumu seje skupščine in da jih ta potem pošlje preko predsedništva odboru. Radikalec Ljuba Jovanović in pa zemljoradnik Jovan Jovanović sta ostala pri svojem prejšnjem mnenju, da se morajo predlogi poslati narodni skupščini. Radikalec Rajković se protivi temu mnenju. On misli, da se morajo zakonski predlogi izročiti zakonodajnemu odboru. Dr. Duličić (Jugoslov. klub) je ostal pri svojem mnenju in veli, da se mora polagati posebna važnost na to, da morajo vsi važnejši zakonski predlogi, ki se izročijo odboru, biti znani vsej skupščini. — Dr. Šimrak se pridružuje mnenju dr. Duličića. Radikalec Miladinović govori za direktno predlaganje zakonskih predlogov zakonodajnemu odboru. Podpredsednik dr. Popović predlaga, da naj ožji odbor, ki bo imel pretresati gorenje predloge, stavi tudi predlog o tem vprašanju. Odbor je z večino glasov sprejel, da je ta skrajšani postopek, kar se tiče vlaganja zakonskih predlogov, na mestu. Nato se je izvolil ožji odbor za vlaganje zakonskih predlogov.

Madžari izpraznijo Zapadno Ogrsko.

London, 28. sept. Reuterjev urad doznava: Po vesteh, ki so dospele v London, namerava mažarska vlada izpolniti zahtevo zaveznikov glede izpraznitve Zapadne Mažarske. Ako se ozemlje pusti vendar še

dalje v rokah irregularnih tolp, bodo vztrajali zavezniki pri tem, da izprazni mažarska vlada v slučaju potrebe omenjeno ozemlje s silo.

Demisija avstrijskega finančnega ministra.

Dunaj, 29. septembra. (Izv.) Vsled ultimata entente radi zakona o »Länderbankie in »Anglobankie je finančni minister dr. Grimm podal demisijo. Gotovo pa je, da bo vodil svoje posle še nadalje, dokler ne bo rešeno to vprašanje. Ob tej priliki se je naglašala potreba, da dobi fin. minister svojega pomočnika, ki bi vodil tekoče posle, da bi se finančni minister sam lahko izključno posvetil velikim fin. vprašanjem avstrijske republike. Kot naslednik dr. Grimm-a se imenuje guverner Avstro-ogrske banke dr. Spitzmüller.

Obsodba.

Dolg je bil boj, ki ga je bila demokratska stranka za župansko mesto v Ljubljani. Dolg in poln splet, ker se stranka, katero je obsodilo ljudstvo pri volitvah, nikakor ni mogla in hotela užititi v nov položaj in ji ni šlo v glavo, da bi mogel v Ljubljani vladati tudi kdo drugi, ki slučajno ni »demokrat«. Demokratije so se hlastno oprijemali vsake rešilne bilke, da umetnim potom pridobe, kar jim je ljudstvo odreklo; izigravali so razveljavljenje komunističnih mandatov, uprizorili so toli gnusno Peskovo afero, intrigirali v centrali, toda končno le ni nič več pomagalo. V jama, ki so jo kopali drugim, so padli sami.

Ljubljana, slovenska prestolnica, ima župana. Ima župana, ki ni »demokrat«. To je dogodek v slovenski lokalni zgodovini. Nad 40 let je vladala v Ljubljani staroliberalna stranka in vihtela svoj bič nad potrpežljivimi občani brez vsakega energičnega odpora od strani prebivalstva. To jo je zapeljalo, da je šla v svoji vlastilepnosti — predaleč. Začel se je boj, sprva skromen, pozneje pa vedno hujši, a ta boj liberalcem ni odprl oči. V svoji strastni strankarski zaslepljenosti niso videli več svojih napak, da bi si z regeneracijo svoje stranke zopet pridobili zaupanje ljudstva, ampak so postali nasilni — zadnji akt njihovega nasilja proti ljubljanski občini je bil prečitan na prvi seji novega občinskega sveta — in nasilje je strlo nje same. Stara Ljubljana še živi. Ljubljanki občani so prenesli marsikaj v svoji božanski potrpežljivosti, nazadnje pa so le izpregovorili odločno besedo: prvič pri občinskih, drugič pri županskih volitvah. Ljubljanki občani so rekli: JDS ne!

Prvo, kar je nam pokazala volitev župana v Ljubljani, je torej odločen odpor prebivalstva proti JDS in sicer trajaen odpor, ki ga niso mogle zlomiti nikake intrige. Ta odpor ni izraz goli, trenutne negacije, ampak ravno v njegovi trajnosti vidimo važen pozitiven moment, ki ga je treba podčrtati. Tega dejstva JDS v svoji zaslepljenosti ne vidi, ampak računa na skorajšen razpad združene opozicije, češ, da so si združene stranke preveč idejno nasprotne, da bi moglo njihovo sodelovanje ostati trajno. Je res nekaj resnice v tej trditvi, toda to dejstvo ni, da bi moralo biti trajna zapreka in ovira za sodelovanje treh strank v ljubljanskem občinskem zastopu in sicer iz sledečih razlogov:

V občinskem gospodarstvu ne prihaja načelna stališča do tako ostrega izraza kakor v velikih zakonodajnih telesih.

Občinska avtonomija je razmeroma majhna in njen skromni obseg zahteva v prvi vrsti rešitev različnih gospodarskih vprašanj, in glede načina rešitve teh vprašanj se lahko zedinijo tudi principielno nasprotujoče si stranke zlasti tedaj, če se odločijo v prvi vrsti za rešitev takih vprašanj, pri katerih gre bolj za stvarno znanje kakor za ideje in principe.

Važen moment je tudi to, da imajo vse tri doslej opozicijske stranke svoje določne socialne programe, ki so si več ali manj sorodni. Vez, ki utegne vse tri stranke prav dolgo vezati drugo na drugo, je protikapitalistični značaj vseh treh strank. Te okoliščnosti ne smemo prezreti, ampak jo bo treba naglašati in povdarjati pri vsaki priliki, ker smatramo, da bo baš ona najtrdnjši most, preko katerega pride Ljubljana do modernega razvoja, zasnovanega v pravem socialnem duhu.

Zato upamo, da bodo ostale nade JDS-a na razpad občinske koalicije, prazne, ako bosta JSDS in NSS pametni. Obsodba ljudstva bo držala.

Izida ljubljanskih županskih volitev pa tudi centralna vlada ne bo prezrla, ako ima le še količjak politične uvidenosti. Tudi tam doli bodo morali vzeti na znanje dejstvo, da je v Sloveniji JDS dogospodarila. Ta fakt pa daje ljubljanskim županskim volitvam pomen, ki sega preko mej lokalne politike.

Politične novice.

+ »Tako ne pojde« — oblastno napoveduje sinočnji »Narod« v svoji onemogli jezi nad izidom ljubljanskih županskih volitev, ker sme po njegovem mnenju biti v Ljubljani župan edinole demokrat in sicer »frakar«. — Mi ne vemo, zakaj ne bi šlo — saj je šele začelo iti! Možeče so pa besede »Tako ne pojde« naslovljene na g. dr. Žerjava in njegovo družbo?

+ Iz finančnega ekspezeja. Iz ekspezeja našega finančnega ministra prinašamo nekaj zanimivih števil o gospodarskem delu. Tu naj navedemo odlomek iz nekega drugega poglavja. Glede uvedbe zemljiškega katastra je rekel g. Kumanudi, da v Srbiji in v Crngoriji sploh še niso začeli meriti zemlje (in vendar je zemljiška knjiga glavna podlaga za odmero zemljiškega davka!! op. ur.). Dalje: »Višina naših dolgov pri zaveznikih še ni ugotovljena (!!). Zavezniki sami tudi nimajo natančnih podatkov o naših dolgovih (ker jih »nočejo« imeti! op. ur.) in zato se dogaja, da nam eno in isto stvar po dva- do trikrat zaračunajo (!!). Knjige so se pa med vojno »izgubile« (!!). (Intendanti in slični gospodje prav gotovo dobro vedo, zakaj so se računski zapisniki »izgubili«, op. ur.). — Ali ni potem čudno, če pri takem sijajnem redu v državnem gospodarstvu naš dinar na nevtralnih trgih sploh še notira?

+ Pokret radikalne stranke v Sloveniji naglo raste. Vsi sloji, ki so prosti »klerikalizma«, pristopajo k radikalni stranki. Kakor nam izjavljajo iz Ljubljane, bo tam kmalu začel izhajati radikalni list. — To notico posnemamo iz mitroviške »Srbije«.

+ Iz demokratskega kluba. Položaj v demokratskem klubu v Belgradu opisuje »Epoh« od 28. t. m. in pravi: »Prvi udarci, ki jih je demokratska stranka dobila za časa volitev na Hrvatskem in v Bosni in Hercegovini, so povzročili v stranki neko nervoznost, ki se pojavlja včasih hujše, včasih zopet malo manj, in ta nervoznost jemlje demokratski stranki njeno bojno sposobnost, ki jo je kazala spočetka. Čvrsto roko pok. Draškovića pogašajo sedaj, ko stoje pred dilemo, ali iti v opozicijo ali

ostati v vladi za ceno dragih koncesij. Ta vprašanja pretresa danes demokrat. klub. Ne sklenejo nič. V klubu vlada vrlo težka atmosfera. Močna skupina zahteva, da ostane klub v vladi, da brani ustavo in vrši zakonodajno delo, druga skupina pa zahteva vstop v opozicijo, da si pribori zaupanje naroda. Akcija Stojana Protića krepi vpliv ene skupine, ki je za opozicijo.«

+ »Omnium Serbe«. Ta zloglasna finančna kompanija, ki bi rada napravila v naši državi tvornico za topove, municijo itd., je predložila naši vladi ponudbo, katere besedilo objavlja belgrajska »Politika« in zagrebški »Obzor« od 29. t. m. v celoti. Najlejša točka je tista, kjer ti gospodje zahtevajo od države garancijo za 14-procentno obrestovanje svojega kapitala, če družba kaj dela in zasluži ali pa nič. Pašičev sin Rade, ki je eden glavnih udeležencev pri družbi, je pokazal, da ni zastoj sin svojega očeta.

+ Nekaj k poglavju revanše. Nekateri nasvetujejo nasproti italijanskemu fašizmu najostrejšje represalije v obliki revanše in smatrajo celo proslavljanje srednjeveškega italijanskega pesnika za nedopustno, čeprav že davnej pripada kot last celemu kulturnemu človeštvu. Bajje misli neki taki rodoljub zahtevati, da se iz slovenske slovnstvene zgodovine pri Prešernu črta Petrarka. Z otoka Krka pa se v izredno zanimivem dopisu v »Narodni Politiki« poroča, da tam naša vlada vzdržuje v glavnem mestu ne samo hrvatsko nego tudi italijansko šolo, katero pohaja 17 otrok, razuntega pa je italijanski v smislu rapalske pogodbe (?) dovolila, da se otvori še ena italijanska šola za otroke tistih, ki so optirali za italijansko državljanstvo in katerih je okoli 10. Radi Danteja je že pol meseca tak vrišč in pišč v taboru naših nadpatriotov; zaradi šolske politike belgrajske vlade v Primorju pa vemo, da noben iz njih ne bo imel poguma Pribečevića interpellirati, zakaj na Krku razun šole, ki jo misli vzdrževati Italija, vzdržuje še italijansko šolo na račun Jugoslavije.

+ Ali bo kaj pomagalo? Povodom političnega umora v Moli, kjer so fašisti ustrelili socialističnega poslanca Di Vagno, je italijanski ministrski svet sklenil, da se dovoljenje za nošenje orožja omeji na najnujnejše slučaje in da se uporaba kamionov za izlete mora vedno preje naznati policiji, katera izdaja v to svrhu posebno dovoljenje.

+ Italijanski konzulati v Jugoslaviji. Uradni list rimske vlade določa sledeče ital. konzularne urade v državi SHS: v Bitolju konzul prvega razreda, v Skoplju konzul prvega razreda, v Prizrenu vicekonzul prvega razreda, odvisen od skopeljskega, v Sarajevu konzul prvega razreda, istotako v Zagrebu, v Belgradu konzularna pisarna pri poslaništvu, v Splitu konzul prvega razreda, ravnotako v Dubrovniku in Sibeniku.

+ Zanimive konstatacije. Spričo konferenco v Washingtonu, na kateri naj se poravnajo sporni interesi med veleislami v Tihem Oceanu, se angleško časopisje intenzivno peča z možnostjo, da v teku par let, ko bosta Amerika in Japonska dogradili svoje brodovje, pride med njima do vojske. Pravijo, da je severnoameriški brodovni gradbeni program sicer obsežnejši nego japonski, toda v sedanjem momentu ima Japonska premoč, kot je izjavil že svojčas zastopnik angleške admiralitete v zbornici. Razmerje med velikimi vojnimi ladjami je namreč zdaj sledeče: Anglija 16, Amerika 16, Japonska 18. Pripravljajo se pa za bližnjo dobo: Anglija

Ribolov.

Čarobna besedica, ki stare in mlade pri morju kar elektrizira je — »ješka«. »Imate ješke?« je neštetokrat vprašal paromlin ribiče, ki smo jih srečavali na kopnem ali na mokrem. Prva skrb jutraj je — razen za ručak — bila za »ješku«. Ob 5 uri zjutra se je »Akvarij« moral podati na obalo, da prestreže ribiče, ki bi prinesli »ješku«. Kdor ima dobro »ješko«, je za ribolov na konju. Ali težko jo je bilo dobiti. No, in kaj je to ješka? To je naša — vaba. (Najbrže je laška beseda, exa, jed.) Najboljša »ješka« je lignič, potem šele sardelice. (Vidite, vse to sem »profitiral«, in koliko še drugega!) Druga potrebščina za morski ribolov je pa dober »póvraz« (t. j. kakih 50 m dolga, spletena žima s trnki, z laksom pritrtjenimi, ter s svincom obtežena.) Z vsem tem opremljeni smo veslali jutro za jutrom ven, na globočino. »Paromlin« je vedel za najboljšje »punte«, kjer se ribe rade love. (Najbrž je na dnu kakšna barka potopljena, pa imajo ondi pripraveno skri-vališče.) Lovila sta oba, »Paromlin« in Akvarij«, vsak s svojim póvrazom. (Odkod ta beseda, ne morem dognati.) Jaz sem moral čamac krotiti, da ga ni morje zanašalo: gledati sem moral na dve različni točki na obali, da smo bili vedno na istem mestu. Doživljali smo silno razburljivo prizore. Treba je bilo molčati. In tisti obrazi, kadar je riba pocukala, a ne samo pocukala,

LISTEK.

Počitniške sličice z naše obali.

Piše Deretó.

V noči pred 20. avgustom t. l. smo odhrali iz Ljubljane proti Karlovcu trije popotniki, z namenom, da preživimo svoj dopust kje na obali našega morja: prvi, voditelj družbe, je ravnatelj paromlina, obenem strokovnjak v morskem ribolovu, drugi v družbi je lastnik zasebnega akvarija, tretji, jaz, sem bil posestnik priznanslabih živcev. »Paromlin« (ker je papir tako dragocen in prostora malo, naj mi bo dovoljena ta okrajšava, namesto: ravnatelj paromlina) mi je zagotovil, da se v morju korenito pozdravim in da bo čmerni obraz postal v kratkem smehljajoč, vedno smehljajoč, tako da me bodo po povratku ljubljanski fotografi iskali kot vzorec za svoje ateleje. V zahvalo, če bosta tovariša mirno prenašala moje muhe, sem jima obljubil, da popišem njune junaške čine, ki sem jih pričakoval, v par podlistih »Slovenca«. Beseda dana, vez velja!

1. Par ur v Karlovcu.

Na vse zgodaj smo izstopili v Karlovcu; na Bakar je vlak imel editi okoli 11 ure. Kaj početi? Mesto se je počasi prebujalo. Na mostu sem pozdravil Kulpo, ki je

tudi prihajala iz Kranjske. (Pa se čuje, da ne bo več dolgo; začelo se bo razkosavanje. Belo Krajino bodo baje »litrjali od Slovenije?!) V Karlovški kotlini dobiva Kulpa kar štiri dotoke. Tavajoč semtertja smo prišli do enega; mislim, da je bila Mrežnica, plitva sicer, a s široko strugo. In tu se nam je nudi čuden prizor: z druge strani so baš prihajale prve mlekarice, vsaka z jerbason na glavi, v njem s steklenicami mleka, pa hajdi v vodo, druga za drugo, pa so jo brodile. Kakor če črednik poleti čredo zažene v vodo, pa je takoj vsa struga polna glav, toliko jih je bilo, in zmirom nove so prihajale. Kaj pa pozimi, sem si mislil, ali pa če voda naraste? Ali se Karlovčanom kaj sanja, kako se jim dovaža zjutrek? Ali niso to predpotopne razmere? Pač bi bilo dobro, da bi tudi v Karlovec prišli banjaški trapisti, da bi ubogim mlekaricam betonski most naredili. Karlovški židje ga ne bodo. Da mi v kavarni bela kava ni dišala, se razume.

Na Plasah.

Vozili smo se mimo Ogulina, Delnic itd. Mislim sem si: pred nedavnim se je tod vozila objestna mažarska gospoda iz Pešte v Reko; oni so bili gospodje, domačini suženj. Kako se je zasukalo!

Ob 5. uri je vlak s težavo prisopihal na postajo Plase, kjer smo izstopili. Prekrasen razgled se nam je odprl na morje, na Reški zaliv, na otoka Krk in Cres! Še

med vojno so se Mažeri neznosno šopirili tod. »A tenger, Magyar!« (»Na morje, Mažari!«) je bilo njih geslo. Odklenkalo jim je, pač za vedno; toda žal: zdaj laška volkulja izteza svoje kremplje po tej zemlji. Ko sem bil zadnjič tu (pred 8 leti), ni bilo nikjer odtod videti Italije; zdaj je vse, kar vidiš zapadno od Krka: Cres, Reka, Opatija, Ičići, Lovrana, Učka gora ... vse je že — Italija. Z mešanimi čustvi sem gledal vso tisto krasoto ...

Naš dnevni red.

Če hočeš v tujini mnogo videti, moraš zgodaj vstajati. Mi smo hoteli morje izkoristiti do zadnje možnosti; zato smo imeli točen dnevni red. Ob 6 uri smo si skuhali zajutrek, potem s čamcem (čolnom), ki smo si ga najeli za vso dobo, na morje, kjer smo ribarili, dokler so ribe »jedle«; potem kopanje, kar iz čolna (eden iz trojice je z veslom v roki stražil za slučaj, če bi morski volk ...), okrog ene obev v gostilni, ob 2 uri zopet na morje, v razne luke in luknje, nabiranje gradiva za akvarij, ob 8 uri povratek v pristanišče, večerja; določitev dela za drugi dan; spat. Časih smo seveda naredili kako izjemo: tako smo enkrat že ob 4 uri šli na ribji lov; in dvakrat smo dopoldne, ker je pihala burja, šli namesto na morje rajši vkreber, v goro; z vrha doli smo opazovali, kako se je burja metala v morje in kaj je počenjala z valovi.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Stritarjeva
ulica št. 2.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru, Borovljah, Ptuju in Brežicah.

Delniška glavnica K 50.000.000. Se priporoča za vse v bančno široko spadajoče Cekovni račun številka 10.509. — Brzjavni naslov:
Rezerve K 45.000.000. posle. Prodaja srečke razredne loterije. Banka, Ljubljana. — Telefon št. v. 261 in 413.

Kuharica, dobro izveščana, išče službo k manjši, a boljši družini, ali pa k samskemu gospodu. Naslov pove uprava lista pod št. 3575.

Spretna šivilja za moško perilo se sprejme. — Vprašati: Aleksandrova cesta 3, I. nadst., levo.

PRODAJALKA starejša in boljše moči, dobro izurjena v manufakturni in specerijski stroki, ki bi bila zmožna samostojno voditi podružnico, se 15. oktobra t. l. sprejme. — Stanovanje, hrana in perilo v hiši — Istotam se sprejme tudi 1 učenec. — Ponudbe pod: »Podružnica« 3540 na upravnštvo lista.

Na veleposestvu želi brezplačno stopiti v službo kot pomočnica gospodinjji (kuharici) absolventinja enoletne gospodinske šole, da bi se tudi praktično izobrazila. — Ponudbe naj se pošljejo na upravnštvo »Slovenec« pod št. 3545.

Malo posestvo na lepem prostoru, pri postaji Zalog: hiša z 2 sobama, hlev, svinjski hlev, drvarnica, kozolec, lepo obdelan vrt in dve njivi, se prostovoljno prodaja. Cena 210.000 K. Naslov pove upravnštvo lista pod št. 3577.

V Gospodu je zaspala ljubljena žena, naša zlata mamica, gospa

Ivana Žorževa

danes dne 29. sept. ob pol 3. uri zjutraj po dolgi in mučni bolezni, v 63. letu svoje starosti.

Pogreb predrage rajke bo v petek ob 4. uri iz hiše žalosti, Pred Prulami, št. 23, na pokopališče k Sv. Križu.

Rodbina Žorž.

RADKO POVŠE
MIMI POVŠE roj. KUNSTEK
poročena.

Ljubljana, v septembru 1921.

Franjo Medić
Marijanca Medić
roj. Bizjak
poročena.

Ljubljana,
29. septembra 1921.

V stalno službo sprejmemo: Upravitelja za večje hotelsko podjetje. Poslovodja za večjo kavarniško obrt. Skladiščarja, obenem kletarja. — Pogoji: Reflektant mora biti od poklica, priden in vreden. V poštev pridejo le oni z letnim spričevalom. Pisane ponudbe s sliko in prepisom spričeval ter zahtevo plače je poslati na upravo tega lista pod št. 3578: Upravitelj, Poslovodja, oziroma Skladiščar. Hrana in stanovanje v hiši. Če vrla ženska moč, jo tudi sprejmemo. 3526

Iščem dobrega
mlekarja in sirarja
za svojo mlekarno. Prosim ponudbe z zahtevo plače in spričevali v :: dosedanjem delu na naslov ::
Žiga Taus, Daruvar.

10 čevljarskih pomočnikov,
dobro izurjenih, sprejemem takoj. Hrana in stanovanje preskrbljeno. Nastop takoj, plača akordna. M. Pečnik, tvorn. cipela, Gameljne, pošta št. Vid nad Ljubljano.

Salonska garnitura
(1 divan, 4 naslonjači, 6 stolov, 1 miza) in več drugega pohištva prodaja graščina BRDO pri Kranju.

Kupim
bukovo OGLJE —
in bukova DRVA
vsako množino. — Ponudbe pod:
»Drva«, hotel »Union«.

Prodajam
-:- vinske sode -:-
od 300 do 700 litrov in velike od 16 do 24 hektolitrov. — Naslov se izve v upravi lista pod št. 3559.

2 garnituri (ena pliš) zelo dobro ohranjeni, zelo prikladni za salon ali sprejemno sobo, na prodaj. — Naslov pove upravnštvo »Slovenec« pod št. 3576.

PETROLEJSKE VRČE
z ali brez zabojev, kupi vsako množino po najvišji ceni HROVAT & KOMP. Ljubljana, Vegova ulica št. 6. 3945

Biljár (Seifert) v prav dobrem stanu ceno prodaja KAVARNA »SLO«, LJUBLJANA. 3552

Motovilčevo seme priporoča trgovina s semeni Sever & Komp. Ljubljana, Wolfova ulica št. 12. 3515

Bukovih drv 12 sežnjev, lepih in suhih imam do 30. t. m. na prodaj. Dalje imam tudi na prodaj 8 prašičev za plemo in 3 krave. Cena po dogovoru. Matija Kozamernik, posestnik in lesni trgovec, Dobrova št. 33 pri Ljubljani.

Prazne, nove in rabljene (djakova) v vsaki množini po najnižji ceni pri:
FR. SIRC, KRANJ.
Kupujem suhe gobe, fižol, brinjevo olje.

F. žol, suhe gobe in laneno seme kupuje in plača najvišje dnevne cene

KMET & KOMP.
Ljubljana, Gosposvetska c. 8. Telefon int. 319.
Stalna zaloge vseh vrst koruze, ovs, brinja in vseh drugih deželih pridelkov.
Zahtevajte ponudbe!

CRNE kraste, lisaje odstranjuje pri človeku in živalih. Naftomazilo, ki je brez duha in ne maže perila. 1 lonček za 1 osebo po pošti 15 kron pri
T. KOCI, lekarna
Ljubljana, Slovenija.

SPEDIJSKA TVRDKA
Ludovik Ševar vd.
na RAKEKU
izvršuje najhitreje vse v to stroko spadajoče posle, tudi ocarinjenje.

Natečaj.

Oddelek za socialno skrb, invalidski odsek pokrajinske uprave za Slovenijo želi nabaviti za invalidske zavode:
120 kompletov železnih (kovinskih) posteljnakov z žično mrežo,
120 tridelnih žimnic (360 komadov),
120 zglavnikov z žimo napolnjenih,
4 kompletne naprave za pralnice,
zdravniške instrumente in oprema za zdravniške sobe za 4 invalidske zavode,
desinfekcijske, odnosno razkuževalne naprave za 4 invalidske zavode, higijenične naprave za 4 invalidske zavode, ter večje množine desinfekcijskih, odnosno razkuževalnih sredstev in sicer fraško Ljubljana. Pravilno kotkovane pisane ponudbe (ki naj bodo tudi zapечатene) z vzorci vred, odnosno z ilustrativnimi ceniki, naj se pošljejo na gori omenjeni odsek (Ljubljana, St. Peterska vojašnica) najkasneje do 10. oktobra 1921. V ponudbi je navesti v katerem roku (od dne navedenega) se dobavi blago. Odsek si pridržuje pravico, da sprejme izmed vposlanih ponudb eno, ali pa tudi več. Obenem s ponudbo je vposlati tudi potrdilo za položeno varščino, ki znaša 10% od skupnega nabavnega zneska. Fakteure se poravnajo najkasneje 14 dni potem, ko je bilo blago pravilno prevzeto.

Popolnoma varno naložite svoje prihranke v
Vzajemni posojilnici v Ljubljani r. z. z o. z.
(poleg namške cerkve).

Hranilne vloge se obrestujejo s
4%

brez odbitka rentnega in invalidnega davka. Hranilne vloge se lahko vplačujejo potom poštnoček, urada, vlagateljem so položnice brezplačno na razpolago. Posojila na zemljišča, zaznambo na službene prejemke, proti poroštvu itd. Prodaja srečk drž. razr. loterije.

Zgradba inšpektorata drž. žel. v Ljubljani

Direkcija drž. železnic v Zagrebu razpisuje oddajo vseh
težaških, zidarskih, tesarskih in drugih
profesijonistovskih del

za zgradbo uradnega poslopja za inšpektorat drž. žel. v Ljubljani. Pravilno izpolnjene in kolekovane ponudbe je poslati v zaprtih in zapечатnih ovitkih do 15. oktobra na direkcijo drž. žel. v Zagrebu, oddelek »D«, soba št. 67.

Načrti in vsi pripomočki se zamorejo dobiti pri imenovani direkciji od 1. oktobra t. l. dalje od 8. do 14. ure v sobi št. 77, I. nadstropje, ali pa pri progovni sekciji drž. žel. v Ljubljani, kjer se zamorejo poizvedeti ostali podatki. Natančneje v »Uradnem listu«.

BETON-ZELEZOBETON
VODNE ZGRADBE — STROBENO
IZKURJENJE — PODJETJE

Jnž. Laurenčič & Co
IZRABA VODNIH SIL

ŽAGE-MLINI-ŽEZUJI-HIŠE-VILE-INDUSTRIJSKE-STROBE-MOSTOVI
PRORAČUNI-NAČRTI IN OBISK INŽENIRJA BREZPLAČNO.

BRATA EBERL
staroznana črkoslikarska in pleskarska delavnica
LJUBLJANA, Igriška ulica št. 6.

Medić, Rakovec & Zankl, prej. **M. ZANKL** sinovi.
Tovarna kemičnih in rudn. barv ter lakov.
Centrala: Ljubljana. D. z. o. z. Skladišče: Novisad.
Brzjava: Meraki Ljubljana. Telefon 64
Emajlni laki. Prači firnež. Barva za pode.
Priznana najboljša in zanesljiva kakovost: barve za obleke, vse vrste barv, suhe in oljate, mavec (Gips), mastenec (Federweiss), strojno olje, karbolina, steklarski in mizarski kic, pleskarski, silkarski in mizarski čopiči, kakor tudi drugi v to stroko spadajoči predmeti.
»MERAKL« Lak za pode. »MERAKL« Linoleum lak za pode.
»MERAKL« Emajlni lak. »MERAKL« Brunošine.
Ceniki se začasno ne razpošiljajo!

Poštni ček. rač. št. 11.323.
Telefon št. 54.

Marijin trg št. 8.

r. z. z o. z. v LJUBLJANI.

Sprejema hranilne vloge in vloge na tekoči račun ter jih obrestuje po Hranilne vloge se izplačujejo brez odpovedi — Hranilne vloge z odpovednim rokom se obrestujejo po dogovoru.

Denzalni promet v lanskem letu: 128.000.000 kron.

Trgovski krediti pod najugodnejšimi pogoji.

Jugoslovanski kreditni zavod

Brzo. naslov: Jugoslovanski kredit Ljubljana.
Wolfova ulica št. 1.

Podružnica v MURSKI SOBOTI in DOLNJI LENDAVI.

4 1/2%

čistih brez odbitka. Izvenljubljanski vlagatelji dobe poštne položnice. Izdaja čke, nakaznice in akreditivne na vsa tu- in inozemska mesta. — Daje posojila na vknjižbo, poroštvo, vrednostne papirje in na blago, ležeče v javnih skladiščih.

Jamstvena glavnica 2 in pol milijona kron.

Zavod je neposredno pod državnim nadzorstvom.

Jadranska banka

sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro- in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Opatija, Sarajevo, Split, Sibenik, Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Poslovne zveze z vsemi večjimi kraji v tu- in inozemstvu.